

„EDINOST“

Izhaja enkrat na dan, razen nedelj in praznikov, ob 4. uri pop. — Naročnina znaša: za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K in za en mesec 2 K. — Naročnino je plačevati naprej. Na naročbe brez priloge naročnine se upravnštvo ne ozira.

Po tobakarnah v Trstu se prodajajo posamične številke po 6 stot. (3 nvč.); izven Trsta pa po 8 st.

Telefon številka 870.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Oglas!

se računajo po vrstah v petitu. Za večkratno naročilo s primernim popustom. Poslana, osmrtnice in javne zahvale, domači oglasi itd., se računajo po pogodbi. — Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Nefrankovani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo. Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravništvo v ulici **Molin piccolo št. 7. II. nadstr.** Naročnino in oglase je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna: ulica Torre Bianca 12.

Na razpotju.

V.

Tudi hrvatski rodoljub, ki se je bil oglašil v našem listu (v št. 194 od 28. avgusta) s člankom »Croatia in bivio«, je soglašal z avtorjem člankov »O personalni uniji« v nazoru: da je sedanje stanje stvari morda vsaj nevarnejše in nevarnejše za našo narodno stvar, nego je bilo kedaj poprej in da utegne postati usodno za nas, ako ne bomo jasno gledali tega stanja! Avtor članka »Croatia in bivio« pozivlja Hrvate in Slovane sploh, naj le malce razmišljajo, kaj bi se bilo zgodilo s hrvatskim narodom ob zadnjih nemirih, ako bi bili Madjari razpolagali z lastno armado, ki bi bila odvisna izključno le od Budimpešte? In on odgovarja takoj, da bi madjarska vojska v takem slučaju bržkone za vedno ukrotila narod hrvatski!

Dogodki zadnjih časov, izlasti dve znani epohalni manifestaciji krone, nas uče, da brez ločenja obeh polovic, oziroma uve d nja personalne unije, Madjari ne pridejo do samostalne vojske, ki bi bila slepo orodje za dušenje nemadjarških narodnosti! Ali ni torej tudi naš hrvatski rodoljub povsem jasno zavzel stališča proti personalni uniji?

Storivši to, pa se je postavil pred vprašanje: ali naj se Dalmacija združi z Banovino, ali Banovina z Dalmacijo? In izjavil se je brez ovinkov za to poslednje. Za ta svoj nazor je navel nastopne glavne razloge: Hrvatska mora ostati pri morju, ker brez morja nima pričakovati bodočnosti; Hrvatski ujedineni pod Avstrijo, ne bi grozila nobena nevarnost, ker: ali bi uživala avtonomijo, bolje od sedanje, ali pa bi z ostalimi Slovani odločevala na Dunaju! Na ta način bi bilo rešeno tudi vprašanje Bosne in Hercegovine, ki bi sami ob sebi pripadli Hrvatski. S tem bi bila slednjič rešena tudi Istra in bila ustvarjena možnost definitivnega dogovora med Hrvati in Slovenci, kar ne bi bilo možno, ako bi se Dalmacija priključila Hrvatski pod pokroviteljstvom Madjarov!

Ali se vsi ti momenti ne združujejo v najzgovornejši »pledo«, v prilog programu avtorja člankov »O personalni uniji«? — Razlika je le ta, da je ta poslednji posegel dalje in je šel do skrajnih konsekvenc. On se ne omeja na to, da bi se Hrvatska odtegnila moči madjarske države in se združila s totranskimi Slovani v mogočen političen faktor, ampak njegov program je: po zrušenju dualizma ujedinenje vseh Slovanov cesarstva v federativni skupni državi na podlagi nacionalne avtonomije;

z uredbo torej, ki bi vsakemu plemenu zagotavljala pravico do samodoločbe, torej — do narodne svobode!

Seveda smo morali čuti te dni, da je ta naš program fantom, utopija, cilj, katerega ne dosežemo nikdar! Na to trditev bomo odgovarjali posebej, izzvani v to po članku nekoga našega državnega poslanca v listu, »Süddeutsche Presse«, ki je s samosvestno besedo pozval Slovence, naj se kar odrekó ideji, ki (po našem najglobljem prepričanju) jedina more prinesiti našemu narodu garancije za narodni obstanek.

Politični pregled.

V Trstu, 26. septembra 1903.

Državni zbor. (Zbornica poslancev.)

V svojih nadaljnjih zanimivih izvajanjih je znani gališki socijalist, posl. Daszynski, oistro kritikoval čine ministerskega predsednika. § 14. — je dejal — se ni še nikdar tako zlorabljal kakor sedaj in ministerski predsednik ni splošni še niti ene svojih obljub ni na političnem, ni na socialnem polju. Govornik je opozarjal na razvoj posamičnih narodnosti, odkar se je ustvaril dualizem; povsodi se pojavlja — irredentizem. Tega zgodovinskega procesa ni možno preprečiti s policijo in dinastičnim servilizmom. Ta proces se marveč povpešuje po polovičarskih ukrepih konstitucionalnih zakonov. — Na to je govornik izustil ostro kritiko nad sedanjem parlamentom, ki izhaja iz privilegijev, nasprotnih ljudstvu. Ministri se bavijo samo z znaki bolezni, mesto da bi se bavili z vzroki. Členarumeni pa niso v zadregu, saj se okolo posvečane osebe zbirajo narodi, pripravljeni žrtvovati svojo kri in imetje za dinastijo in vojako! Ali katero kri in katero imetje? Je vskliknil govornik. »To, kar hočete žrtvovati militarizmu, je last kmetov in delavcev! Govornik je izjavil, da mu ne prihaja na misel, da bi napadal osebo cesarja, tega »starega gospoda«, ali vprašuje: »Je-li v XX. stoletju možno zahtevati od nas, naj žrtvujemo vse svoje interese le eni osebi? Če tudi bi bila oseba vladarjeva odlična vsemi čednostmi, on ostaja vendar le smrtno bitje, a do sedaj nimamo razloga, da bi do osebe naslednika gojili le najmanj nado! Tu je govornik napadal prestonaslednika in je v svojih nadaljnjih izvajanjih zatrdil, da sedanja Avstrija je brez ljubezni od strani narodov, brez udanosti ljudstva, brez pravega parlamenta, brez konstitucije, brez proučevanja, brez novincev, in je postala le geografski pojem.

Ministerskemu predsedniku Koerberju je govornik očital, da ni nič, ker je le marioneta v rokah kamarile in svetovalecev v vojnem ministerstvu. Govornik je označal

ministerskega predsednika kakor izsiljevalca, ker je, dr. Koerber namreč, zažugal, da bodo morali tretjeletniki, ako se ne vsprejme vladna predloga, služiti do novega leta. — Govornik pa je prijel tudi nemške stranke, ker so se — vzle temu, da se § 14. ni še nikdar tako zlorabljal kakor se sedaj, in vzle dejstvu, da ministerski predsednik ni splošni ni ene obljube, ne na političnem, ne na socialnem polju — včeraj vendar izjave pripravljeno, da vsprejmejo predloga, s katero se usoda 12500 mladih ljudi izroča samovolji nacionalistov v Budimpešti. Govornik je menil, da je nezaslišano to, ako se v sedanjem hipu zahteva večje število novincev, nego je neobhodno potrebno, in je zahteval, da se vpostavi stari kontingent novincev ne le za skupno vojsko, ampak tudi za deželno brambo. Zaključuje je predlagal, naj se § 8. vojnega zakona glasi:

»Dolžnost službovanja v vojski traja 2 leti v liniji in osem let v rezervi« — in v zadnjem odstavku: »Službena doba nehuje v vsakem službenem razmerju s koledarskim dnem uvrščenja tistega leta, ko je dolžnost za službo potekla«.

Na to je posl. Skene (moravski Nemeč) stavil predlog, da se v zvezah z resolucijo, ki je v razpravi sklene potom zakona, da se vlada poblašča za uvrščenje novincev v meri dosedanjega kontingenta, a dovoljenje za uvrščenje povišanega kontingenta naj se prepusti zakonodaji. Poslanec Choc in Ofner sta se izjavila proti temu predlogu; in sicer prvi v jako ostrih izrazih, ker razpravljanje o tem samostojnem predlogu hkratu s najnim predlogom posl. Plačka (glej sinočnje brzojavno poročilo) bi pomenjalo očito kršenje poslovnega reda.

Radi tega formalnega vprašanja je prišlo do kontroverz med predsedništvom in posamičnimi poslanci, ki so se zaključile s tem, da sta posl. Skene in poslanec Daszynski umaknila svoja stavišča predloga in da sta poslanci Pernerstorfer in Choc obžalovala, da ima zbornica tako nesposobnega predsednika.

Na to je zbornica nadaljevala razpravo o nujnem predlogu Plačka. Posl. Schücker (nemški liberalce) je obsojal dogodke v ogrskem parlamentu, je pozdravljal armadno povelje in je izrekel nado, da krona ostane trdna nasproti šovinističnim stremljenjem. Protestoval je proti pridržanju tretjeletnikov in je obsojal češko obstrukcijo, ki da brani parlamentu, dajati prebivalstvu, kar isto zahteva. — Posl. Lupul (Rumun), da rumunski klub pritrdi temu, kar more vzdrževati moč mornarije. Govornik je izrekel globoko čutjeno zahvalo na armadnem povelju, izlasti pa na zagotovitvi, da vojska ostane skupna in enotna kakor jaka sila v obrambo proti vsakemu sovražniku.

Na to je bila debata zaključena. Posl. Wolff, kakor generalni govornik, je izjavil, da sreča Avstrije je v carinarskem ločenju od Ogrske in v carinarski zvezi z nemško državo. Govornik je zahteval primerne priprave v tej smeri. Generalni govornik dr. Fört (Čeh) pa je izjavil, da nujnemu predlogu Čehov je namen ta, da se prepreči parlamentarno rešenje vladne predloge, da se s tem prepreči parlamentaren vspeh kabineta Koerberjevega, ob enem pa, da se omogoči, da bodo tretjeletniki odpuščeni brez pogoja.

Seja je bila s tem zaključena in se nadaljuje danes.

Kriza na Ogrskem. Nastop Košutovcev v predvčerajšnji seji je bil itak preveč mlačen, da bi mogel odgovarjati odločnemu postopanju madjarske opozicije v zadnjih časih. Sepaj po seji pa skušajo Košutovci ublažiti še tisto malo oštirine, katero so pokazali v tej seji. Sam Košut obsoja namreč v listu »Egyetemes« postopanje nekaterih opozicijonancev in posebno Barabasa v zadnji seji. Košut pravi, da so dotičniki kršili tozadevni soglasni sklep stranke, določujoči, da bo stranka zakonitim in dostojnim postopanjem zastopala svoje stališče. Neodvisna stranka da ni republikanska, ampak je monarhistična, ker stoji na podlagi personalne unije. Krona da je posebljenje narodne suverenosti. Srdito nastopanje proti njej da škoduje narodu. Barabas da ni nezaupanja do kralja izrazil v imenu stranke, marveč v njegovem lastnem imenu.

Le obstrukcionistični »Független Magyarorszag«, glasilo ožjih Barabasovih pristavev ne obsoja Barabasovega nastopa.

Za včeraj popoldne je bil sklican imunitetni odsek v razpravljanje afere Rigó-Khuen. Rigó se namreč ni proti Khueni izrazil tako, kakor so poročale prve vesti, marveč mu je zalulal v obraz psovko, ki se ni še nikoli rabila v ogrskem parlamentu. Sploh da je to najmastnejša psovka, katero poseduje madjarski jezik.

Včeraj jutraj pa se je v palači ministerskega predsedništva vršil ministerski svet, ki se je bavil z vprašanjem sestave načrta za razrešitev sedanjega zmedenega položaja. Zatrjuje se, da obseja ta načrt med drugim tudi točko glede nasilnega izvedenja proračunskega provizorija, da bi se potem, po odstranjenju izvenzakonitega stanja moglo razpustiti zbornico. Ako bi ta poskus ponesrečil, pa da bi se tudi vkljub izvenzakonomu stanju razpusčilo zbornico. Nekateri člani kabineta pa si ne upajo privoliti v tako drzen korak in namerujejo raje definitivno odstopiti.

Po ministerskem posvetovanju podal se je grof Khuen v nacionalni kazino, kjer se je pogovarjal z nekaterimi politiki, osobito z

našati. Ne samo, da so ostali nepoznani lepi zakladi njenega srca, še tega ni mogla doseči, da bi jo soprog razumel v najnavadnejših življenskih zadevah. Sedaj, ko je zamogla močnejše in izdatneje ljubiti, je popustila in zginila zakonska ljubezen sredi hudih telesnih in duševnih bolečin.

Zatem pa je čutila do svojega moža neko zaničevalno pomilovanje, ki umori časoma vsa čustva. Če bi je konečno ne bile podučile zabave z nekaterimi prijatelji, ali zgledi in gotove ljubezenske spletke visoke gospode, da povzroča ljubezen neizmerno srečo, bi ji dalo slutiti njene srčne rane globoko in čisto veselje, ki mora spojiti bratsko čuteči sroci. Na aliki, katere ji je predloževal spomin na protektorat, je postajala Arturjeva podoba od dne do dne jasnejša in lepša, a le hipna; kajti bala se je muditi pri tem spominu. Tiha in boječa ljubezen mladega Angleža je bila v njenem zakonu edini dogodek, ki je bil zapustil v njenem srcu nekaj prijetnih sledi. (Pride še.)

PODLISTEK.

16

Ženska tridesetih let.

Francoški spisal: Honoré de Balzac.

Poslovenil K. Z.

I. Prvi grehi.

Skratka, čutila se je skoro vedno nadlegovano v salonih, kjer jej je pridobivala njena lepota zanimiva oboževanja. Njen položaj je vzbujal tam neko kruto sočutje, neko žalostno radovednost. Polastila se je je neka, pogosto smrtna razburjenost, o kateri si šepetajo ženske na ušesa, in kateri naša neologija ne ve imena. Vkljub tihoti, v kateri jej je potekalo življenje, ni bil vzrok njenega trpljenja nikomur neznan. Vkljub omočitvi še vedno mlado dekle, je postala pri najmanjšem pogledu sramežljiva. Samo da se je izog bala zarudevanja, se je kazala smehljajočo in veselo. Hlinila je nepravdo veselje, pravila vedno, da jej je dobro in preprečila vsa vpra-

šanja po njenem zdravju z dostojnimi lažmi. V tem je leta 1817. veliko pripomogel neki dogodek do izpremembe tužnega položaja, v katerem je bila do sedaj živela. Julija je dobila hčerko, katero je hotela sama dojeti. Dve leti so jej delale živahne zabavice in nemirno veselje, katero povzroči materinska skrb, življenje manj nesrečno. Neizogibno se je ločila od moža. Zdravniki so jej zagotavljali boljše zdravje, toda markiza ni verjela tem pogojnim prerokovanjem. Kakor vsi ljudje, za katere nima življenje nobene sladkosti več, je morda tudi ona smatrala smrt za srečno rešitev.

V začetku leta 1819. je priklopelo njeno trpljenje do vrhunca. V tem hipu, ko se je radovala dvomljive sreče, katero si je bila priborila, je zgleдалa pred seboj strašen propad; njen mož se je bil sčasoma nje popolnoma odvalil. S tem, da se je ohladila že itak hladna in sebična ljubezen, bi se bila lahko pripetila več nego jedna nesreča, katero sta ji dala slutiti njen fini čut in njena razum-

nost. Čeprav si je bila svesta svoje velike premoči nad Viktorjem in njegovega spoštovanja do nje, se je vendar bala upljiva strasti na tako ničevnega in otročje neprimišljenega moža. Često so iznenadili Julijo pri njenem dolgem razmišljanju njeni prijatelji. Manj bistroumni so jo v šali povpraševali po tajnem vzroku, kakor bi tako mlada žena mogla misliti le na bedarije, kakor bi v materinskih mislih ne tičal vedno globok pomen. Sicer nas pa i nesreča, kakor prava sreča dovaja do sanjarij. Včasih je zrla Julija svojo Heleno, igraje se z njo, z motnim očesom in se naveličala odgovarjati na vsa otroška vprašanja, ki povzročajo materam toliko veselja; bila je v skrbeh za svojo hčerko. Solze so ji stopile na to v oči, če se je za hip spomnila parade v Tuilerijah. Preoroške besede očetove so ji z nova donele v ušesih in vest ji je očitala, da je bila prezrla njih resničnost. Iz te nespametne neubogljivosti so izvirale vse njene bolesti in pogosto ni vedela, katero izmed njih je najtežje pre-

grofom Andrássyjem in grofom Tiszo ter s predsednikom ljudske stranke, grofom Zichyjem.

Včeraj ste se tudi mestna občina Mako in kmetijska občina Battonya pridružili onim občinam, ki so se odrekale pobiranju davkov dokler bo trajalo izvenzakonito stanje. Mestni svet szegedinski je poleg tega sklenil tudi, da ne pojde vladni na roko o asentiranju onih novincev, ki se dobrovoljno prijavijo za vstop v vojaško službo.

Novi minister za Hrvatsko. V »Obzoru« čitamo, da se govori v peštanskih političnih krogih, da bo grof Khuen-Hedervary predložiti kakor novega ministra za Hrvatsko proslulega grofa Erdedija, sedaj predsednika še bolj proslule »narodne stranke«. (Kedaj je še imela tako lepo ime toli grda stvar?)

Grof Erdedi je bil najvernejši podpiratelj zistema Khuenovega na Hrvatskem in je najfanatičnejši sovražnik vsake svobode na Hrvatskem, v kolikor naj bi jo uživali tudi oni, ki so v opoziciji proti madjaronskemu sistemu. Po takem si lahko izračuna vsakdo, kako bodo varovani interesi naroda hrvatskega pred večnimi naskoki od strani agresivnega madjarstva! Narod hrvatski naj se le spoprijazni z mislijo, da ni še konec Khuenovemu sistemu na Hrvatskem. Poštenim opozicijskimi življenjem pa bodi verjetnost imenovanja moža s takim političnim mišljenjem, kakoršen je grof Erdedi, ministrom za Hrvatsko v resen opomin, da čim tesneje združijo svoje vrste in naj vso svojo taktiko uredi po potrebi boja proti madjaronskemu sistemu! Resnost trenutkov zahteva, da koncentrujejo vse svoje sile za ta boj, a druge, pa bodi še tako važne želje in aspiracije naj za sedaj podreajo temu, v hipu najnujnejemu cilju!

Dogodki v Srbiji. Predsinoči je kralj Peter vprejel v avdienci voditelja skrajnih radikalcev, Živkovića. Avdijenca je trajala skoraj dve uri. Živković je zatrdil kralju, da se gotovo doseže, ako ne fuzija pa vsaj koalicijska obeh radikalnih frakcij.

Na predvčeršnjem nadaljevanju razprave proti niškim častnikom izjavil je stotnik Novaković, da je svoječasno sestavil poseben častniški odbor iz 36 članov, kateri odbor je imel izvršiti njegov načrt. Imena teh 36 častnikov da pove, ko bo končano zasliševanje.

Korespondenčni biro poroča iz Belegrada, da je bilo včeraj že dokončano zasliševanje obdolženih častnikov. Na popoldanski seji je državni pravdnik, major Pavlović, zahteval, naj se kakor odgovorna za zaroto obsojita stotnika Novaković in Solović, kakor glavna sokriva pa nadporočnik Ljubomirski in poročnik Drudaković. Drugi obtoženci so krivi prestopka svojih vojaških dolžnosti, njih krivdo pa zmanjšuje dejstvo, da so bili podpihivani od svojih predstojnikov.

Za državnim pravdnikom govorili so branitelji. — Razsodba se izreče bržkone danes.

Iz Belegrada brzojavljajo, da je neznana oseba ustrelila predsednoči v vasi Srelac novoizvoljenega radikalnega poslanca Velkovića. Njegovi sorodniki trdijo, da je ta umor čim osebnega maščevanja.

Položaj na Balkanu. Uradna vest, da Avstro-Ogrska in Rusija ustrajata še vedno na prvotnem reformnem programu, ter da ne dovoliti spremembe sedanega posestnega stanja na Balkanu, je napravila v Bolgariji jako mučen utis.

Iz Carigrada poročajo, da sti Avstro-ogrsko in rusko poslanstvo izročili turški vladi kolektivno noto, v kateri se ista pozivlja, naj stori konec grozovitostim, katere počenjajo turške čete v evropski Turčiji. — Turška vlada pa je civilnim in vojaškim oblastvom najstrožje zavkazala, naj takoj izvršijo vse one odredbe, katere določa komisija za izvedenje reform.

Drinopoljski vali dobil je nalog, da v soglasju s turškimi in bolgarskimi oblastvi odredi vse potrebno za preselitev macedonskih begunciev zopet v domovino.

Srbska uradna vest iz Belegrada za trjuje, da Srbija nikakor ne misli na vojno ter da poklicanje reserve pod orožje nima namena pripravljati se na vojno, marveč se je reserva pozvala le na vsakoletne orožne vaje.

Korespondenčna pisarna javlja iz Carigrada, da je bil te dni na prelazu v Kalain velik boj med turškimi vojski in ustaši. V bitki je bilo baje ubitih 76 ustašev, a 8 njih so Turki ujeli.

Ko je te dni dospel v Carigrad Lloydov parnik »Aglaja« sporočila je turška policija tamošnji Lloydovi agenturi, da je na »Aglaji« ukradenega mnogo dinamita ter da sta na dotičnem parniku tudi dva Bolgara. Lloydov generalni inšpektor za Levant, baron Buković je valed tega pregledal »Aglajo« še predno je ista dospel v marmarsko morje a ni našel na parniku nič sumljivega.

Tržaške vesti.

Interpelacija posl. Prochazke glede zadnjih občinskih volitev v Trstu. V predvčeršnjem seji državnega zbora so posl. Prochazka in tov. uložili novo, tu doli sledečo interpelacijo glede zadnjih občinskih volitev v Trstu, naslovljeno na ministerskega predsednika dra. Koerberja kakor voditelja ministerstva za pravosodje:

Je-li znano Vaši ekscelenci, da so bili v kazenski pravdi na deželnem sodišču v Trstu radi volilnih sleparij konstatirana nastopna dejstva:

1. Legitimacije, nedostavljene dotičnim volilem, je gospodova'na stranka v Trstu uporabila za nezakonita glasovanja.
2. Na volilnih komisijah je bilo dovoljeno agitatorjem društva »Patria«, da so volili z legitimacijami, ki se niso glasile na njihova imena. Legitimacije, ki so jih dotični volileci raztrgali (kakor n. pr. v slučaju Lieberzeit) so se v novič izdale in porabile od oseb, ki niso imele volilne pravice, da so se tako mogle nezakonito udeležiti volitev.
4. V velikem številu so bili oddani glasovi na podlagi pooblastil, toda volilna komisija, katere dolžnost bi bila ehaniti ta pooblastila, ni bila po volitvi v stanju pokazati teh pooblastil.
5. Glasovalo je veliko število mrtvih in oseb, o katerih se ni moglo nikakor konstatirati njihovo bivališče.
6. Mestni anagrafični urad je izdajal pripadnikom stranke »Patria« legitimacije o identiteti.
7. Osebe, ki so bile volilni komisiji oziroma nje členom dobro znane po imenu, so glasovale opetovano za druge volilce v istem volilnem razredu. In to večkrat v presledkih malo minut.
8. Na omejenem procesu, na javni razpravi, je eden braniteljev strank izjavil — in je bil pripravljen dati sodne dokaze za to —, da so posamični agitatorji stranke »Patria« glasovali po dvanajst, dvajset- in do tridesetkrat, eden njih celo šestdesetkrat, pred isto volilno komisijo tretjega razreda.
9. Vsi členi komisije na volitvi za tretji razred so izjavili pred preiskovalnim sodnikom, da niso gledali na to, da-li so oni, ki so glasovali, res tisti, ki so bili zapisani na legitimaciji.
10. Noto-rično je, da se je hotelo vplivati na sodišče, da ne bi se dvignila obtožba radi uradne zlorabe proti osebi komisarja, namestništvnega svetovaleca vit. Jettmarja, proti volilni komisiji za tretji razred in proti uradnikom mestnega anagrafičnega urada.
11. Da je bil rešen obtožbe namestniški svetovalec vitez Jettmar, je moralo sodišče rešiti tudi glavna krivca Benussija in Cumarja.

Vzlic temu pa je moralo sodišče v svojem utemeljevanju razsodbe priznati, da na podlagi vapehov razprave obstoje proti obtožencema Benussiju in Cumarju težki momentni suma glede dogodivših se volilnih falsifikacij.

Na podlagi vseh teh dogodkov stavljajo podpisani vprašanje:

Ali je njegova ekscelenca ministerski predsednik, na podlagi kršenja zakonov in nepravilnosti, dogodivših se mej volitvami v Trstu in dokazanih na rečenem procesu, pri volji razpustiti občinski zastop mesta tržaškega in uvesti disciplinarno postopanje proti namestništvnemu svetovalcu, vitez Jettmarju.

— **Kdo podpisira irredentarje?** — V »Slovenec« čitamo: V Cresu je župni administrator Nikolaj Turato. Ker le ta ne trobi v irredentarski rog in ker ima vse lastnosti pravega duhovnika, tako, da bi opravljal svojo službo v blagor Cresu, predlagal ga je škofijski ordinarijat na Krku župnikom na Cresu. A zagrizeni Lahoni ga niso hoteli. Šli so pomoči iskat na namestništvo v Trst, kjer jih je grof Goess sprejel z odprtimi rokami in srcem. Njegova naklonenost do irredentarjev pa je segala še dalje, ker po njegovem priporočilu so Lahoni tudi pri ministerstvu dosegli, kar so želeli. Paž žalostno, da po naših cerkvah v Primorju hočejo ukazovati Lahoni in njih zavezniki. Srd irredentarjev na vse, kar ni njih krvi, je tolik, da so rajši brez duhovnika, nego da bi ga imeli v človeku naše krvi. Tržaški magi-

strat namerava vsa župnijska mesta v slovenski tržaški okolici spopolniti z laškimi irredentovskimi župniki. To bi napravilo velik vihar v slovenski okolici.

Vse res. Sama žalostna resnica. Ali tudi to je resnica, da je cerkvena oblast v Trstu v najlepšem soglasju z istim vladnim sistemom in da je ob rmanjskem vprašanju zvala na pomoč isti vladni sistem, ki se veže z Italijani proti cerkveni oblasti na Krku in ki se je brez vsake potrebe odpovedal patronatu nad nekaterimi cerkvami v naši okolici v edini ta namen, da je dal Italijanom moč v roke, da morejo postavljati po naši okolici — irredentarske župnike!

Tudi mi vprašujemo: kdo podpisira irredentarje? In podpisujemo z obema rokama obsodbo, ki jo je »Slovenec« — četudi nehoté — napisal o cerkveni oblasti v Trstu.

A vprašujemo se nadalje: kdo je vzgajal in vzgajil irredentarske župnike, tesrdite sotrudnike poitalijančevalcev našega naroda? Kdo?! Kdo?! Gornje izjave »Slovenec« si hočemo obdržati dobro v spominu.

Nekaj o pevskih društvih. Iz pevskih krogov nam pšejo: Ob obitici pevskih društev, ki jih imamo v Trstu in okolici, je prišlo tako, da že na vsaki navadni veselici sodeluje po več pevskih društev. Po našem skromnem mnenju ni umestno to. Na rednih veselicah naj bi nastopala dotična društva sama, a druga bratska društva naj bi se, kolikor jim je to možno, le udeleževala takih veselice kakor drugi gostje. S tem bi si društva, ki sedaj pomagajo na sodelovanju, prihranila razne sitnosti in stroške; prirejšajoča društva bi pa imela dobiček, ker bi vsi udeleženci plačevali vstopnino.

Po več društev naj bi nastopalo le na večjih ali izrednih slavnostih, kakor bo n. pr. jutri v Rocolu. To je naše skromno mnenje. Ako pa ima kdo drugi boljše nasvetov, naj jih objavi, da se ta stvar uredi.

Onim nepevcem pa, ki radi pravijo (da s tem izgovorom — ne podpirajo naših prireditev): »Kaj bom tam, saj je petje vedno isto!«, moramo povedati, da so to prazni izgovori, ker take trditve ne le da niso rodoljubne, ampak so tudi — neresnične! Na vsakem koncertu ali veselici je slišati kaj novega, ker se vsako pevsko društvo uči mesece in mesece z namenom, da na svoji prireditvi pokaže, kaj se je naučilo! Ako pa so se pevke in pevci trudili z zahajanjem k pevskim vajam in tudi s tem, da so z denarnimi žrtvami vzdrževali svoja pevska društva — menimo, da so to storili z nekim višim, nesebičnim namenom, in da so torej zaslužili, da jih narod moralno in (kolikor možno) tudi gmotno podpira! Kdor omalovažuje pomen naših pevskih društev, je, ali hudoben, ali pa nima pojma o veliki važnosti teh društev.

Star pevec.

V odgovor. Prejeli smo in objavljamo: Na notico, priobčeno v številki »Ednost« od minolega petka, v kateri me je (kakor sem prepričan) napal gosp. I. G. s hriba Kjadina št. 331. odgovorjam tako-le:

Očita mi, da sem deklico, ki jo imam pri sebi, poslal v italijansko, mesto v slovensko šolo, kakor da sem se bil obvezal, in me dopisnik radi tega postavlja na zatožno klop pred slovensko javnostjo.

Res je, da imam pri sebi deklico svojega brata. Ni pa res, da sem jo vzel »za svojo«. Res je, da jaz bolje skrbim za šolsko izobrazbo te deklice, nego gosp. G. za svoje ovčice, čeprav se šteje on za vnetega narodnjaka. Res je, da sem poslal deklico v italijansko šolo, ali je tudi res, da bom jaz vsikdar toliko moža in narodnjaka, da bom vestno skrbel za to, da bo deklica znala in ljubila svoj materini jezik ter da ostane zvesta svojemu rodu. Moja deklica gotovo ne bo nikdar psovala drugih otročičev s »ščavci«, kakor delajo to izvestni otroci, katere pozna morda tudi gospod — G.!!

V šolo pri sv. Jakobu pa nisem poslal deklice edine in izključno le radi prevelike daljave. To je pravo trpinčenje, ako mora otročič dan na dan tako daleč v šolo in je o tem vrhu tega — radi živahnega prometa po mestnih ulicah — v vedni nevarnosti, da ponesreči. Ako bi bila visoka vlada toliko pravična in usmiljena do nas Slovencev, da bi nam dala šolo v sredini mesta — kakor jih daje n. pr. maloštevilnim Nemcem z uprav fenomenalno postrežljivostjo in dobrohotnostjo — potem bi jaz bil gotovo med

prvimi, da bi storil svojo dolžnost. In vprašati moram v svojo obrambo pred slovensko javnostjo: sem-li jaz edini Slovenec, ki mora pošiljati svoje otročiče v italijansko šolo?! V takem žalostnem položaju jih je mnogo, mnogo.

To bodi v odgovor mojemu »dobremu prijatelju!«

Fr. Rebuta.

Jutri v Rocol! Poročajo nam, da je na jutrašjo veselico pevskega društva »Zvonimir« v Rocolu pričakovati velike udeležbe toliko od strani domačinov, kolikor tudi iz mesta in iz okolice. Iz mesta se udeleži zraven pevskega zbora »Bratovščine sv. Cirila in Metodja« tudi pevsko društvo »Kolo«. Mnogokrat so se obnovljali poskusi, da bi v Rocolu ustanovili narodno pevsko društvo, katero naj bi širilo narodno zavest in brinili našo narodnost pred navalom sovražnika, ki steza svoje poželjive kremplje sosebno tja, kjer ni narodnih trdnjav, ki bi odbijale naskoke našega skupnega sovražnika. Sedaj se je slednjič posrečilo vrlim možem in mladeničem, da so ustanovili tako postajanko našo, a nas vseh dolžnost je, da jim izrečemo na tem mestu svoje rodoljubno zadovoljstvo in jih s tem podkrepimo moralno. Pohitimo torej jutri v Rocol, da pokažemo domačinom s svojo navzočnostjo, kako se radujemo na ustanovitvi njihovega »Zvonimira«!

Dar družbi sv. Cirila in Metodja. Gosp. Jakob Klemenc je izročil upravi našega lista K 2 na korist moške podružnice družbe sv. Cirila in Metodja v Trstu, kateri donesek je dobil za neko stavo v trgovskih stavah z g. G. Dell'Acqua.

Vpisovanje v otroški vrtec na Greti. Odbor podružnice sv. Cirila in Metodja javlja, da bo vpisovanje otrok, ki bodo pohajali otroški vrtec na Greti, v ponedeljek 28. torek 29. in sredo 30. septembra od 9. do 11. ure predpoludne v šolski sobi. Za vpisovanje treba krstni list, spridevalo o cepljenih kozah in o zdravih očeh.

V četrtek 1. oktobra prične šolsko leto s sveto mašo v župni cerkvi v Barkovljah.

Veselični odsek »trgovskega izobraževalnega društva« v Trstu vabi vse člene, znanee, gospodične in prijatelje plesa na otvorjenje plesnih vaj in zabav letošnje sezone, katere se prične v nedeljo dne 4. okt. 1903. — Za začetnike bo vaja od 3—4. ure popoldne. Vstop 60 st.

Dalje traja plesna zabava od 5. do 9. ure zvečer in nadaljujejo se vsako nedeljo in praznik ob istej uri, v prostorih elegantne in velike dvorane »Tržaške Čitalnice« ulica S. Francesco št. 2, I. nd.

Vstopnina: 1 K za nečlane, 40 stot. za člane in 20 stot. za gospodične.

Za žensko podružnico družbe sv. Cirila in Metodja je darovala g. a. Engelhilda Lavrič 30 K. — Pridni in narodni gospodič Janko Šabec jun. iz Berolina pa nam je poslal iz svoje pušice 5 K 40 st. Bog ju živi gospo in gospodiča! Obema želimo mnogo naslednikov!

Vabilo. Podpisani vabi vse pevke in pevce, da redno zahajajo k pevskim vajam, katere bodo do prihajajega koncerta, ki bo dne 8. novembra, vsako sredo, petek in nedeljo. V sredo in nedeljo za mešani, vsaki petek pa za moški zbor. Vaje so ob delavnikih od 8. do 10. ure zvečer, ob nedeljah pa od 3. do 5. ure popoldne.

ODBOR

pevskega društva »Kolo«.

Na veselici zavoda sv. Nikolaja so preplačali vstopnino sledeči gospodje, gospe in gospi:

Milka 10 K, Pajč 3 K 40 st., Amalija Vidmar 3 K, D-kleva, Mišič, Žinik, Zadnik, Slavko, Lizika Gulič po 2 K; profesor Mandič, Kavčič, Godina, Purkar Jakob, Urđič, Urđič, Novak, Savinšek po 1 K; N. N., Zadnik po 1 K 20 st.; Marica Bartl 80 st.; Jos. Erbiš, Leop. Merline, Vartbihler, Čevna, Strle, Blatnik, J. Jevšek, Gruden Rezika, Pirn, N. N., N. N., Vrabeč po 60 st.; Rapotec, Gregorič, Saksida, Merhar, Remec, Mahne, Guštinčič, Rapotec po 40 st.; Radivoj, J. Jevšek, N. N., Furlan, N. N., Furlan, N. N. Zabrič, Karla Ponikvar, N. N., Lah po 20 st.; Juskljan, N. N., Hribar po 10 st.

Prisrčna hvala vsem blagim darovateljem!

Odbor »Zavoda sv. Nikolaja«.

Rodbinska tragedija. Pri sv. Mariji Mgdaleni spodnji dogodila se je včeraj zjutraj grozna rodbinska tragedija: 32-letni

vrtnar Josip Kocijančič ubil je svojega tasta 53-letnega zidarja Luko Jurjeviča. Josip Kocijančič se je pred osmimi leti poročil s Jurjevičevno hčerjo Josipino. Jurjevič je takrat k svoji hiši dožidal še en del, kjer sta se nastanila novoporočence. Razun Josipine imel je Jurjevič še jedno hčer, Karolino, katera se ima poročiti o prihodnjem pastu. Kocijančič ni bil te poroke nič kaj vesel, ker je Jurjevič sklenil, da tudi novi par obdrži pod svojo streho in je v ta namen k svoji hiši prizidal še en del. Kocijančič je svojemu tastu prigovarjal, naj ne stori tega, a Jurjevič se ni dal pregovoriti. Vled tega došlo je do sporov med tastom in zetom in Jurjevič je celo ponudil Kocijančiču 300 kron, ako si druge poišče stanovanje, da bo tako enkrat konec neprestanim preprirom.

Včeraj jutraj sta se tati in zet zopet sprla radi nekega navkrižja. Kocijančič, ki je sedaj v zaporu, trdi, da je v tem sporu došlo tako daleč, da mu je Jurjevič dal zausnicio. Pretep se je potem nadaljeval, oba moža sta se prišla in padla na tla. Ko sta ležala na tleh, je Kocijančič, ki je bil vrhu Jurjeviča, potegnil krivec in žajim Jurjeviča večkrat usekal po vratu ter potem pobegnil proti Žavljam, kjer je naletel na dva redarja, ki sta ga prišla in odvedla v zapor.

Jurjevič se je smrtno ranjen še dvignil na noge ter šel še kakih 40 korakov proti svojemu stanovanju, kjer je padel mrtev na tla. Zadoji del krvave tragedije videla sta sosedu Ivan Daria in Josip Veber, ki sta pritekla Jurjeviču na pomoč. Na njuno klicanje priteklo sta iz hiše k truplu ubitega njega soproga in hči Josipina, soproga ubijalčeva. Poklicali so zdravnika, kateremu pa ni ostalo drugega, nego konstatirati nastopivšo smrt. Ko so se izvršile od zakona zahtevane poizvedbe, je redarstveni kancelist Degiampietro, dal prenesti truplo ubitega Jurjeviča v anatomično sobo na mestnem pokopališču.

Kocijančič je oče treh otrok: Marija, Romana in Josipa.

Russkij kružok bo imel svoje občno zborovanje danes, v soboto, ob 8. uri zvečer v »Slovanski Čitalnici« (ulica Sv. Frančiška št. 2). Glede na važnost ruskega kružka najetaj se je, da se zavedai Slovani v Trstu udeležijo mnogoštevično tega občnega zbora.

Vzpored bo po navadi in zapisovali se bodo novi udje, da se dozna, koliko tečajev bo možno vzdrževati in koliko knjig bo treba naročiti.

Iz-pred naših sodišč. Tajnostna tatvina. — Včeraj jutraj stali ste pred tukajšnjim deželnim sodiščem dve mladi služkinji, obdolženi, da ste ukradli gospej Bosini v Opatiji 200 kron in jedno loterijsko srečko.

16 letna Matilda Kovačič bila je dne 26. junija odpuščena iz službe gospe Bosini in je čez nekoliko dni ustopila v službo k gospej Mohovič, ki je stanovala v istej hiši kakor Bosini. Kovačič izročila je gospej Mohovič o nastopu v službo v shranjenje 50 K, ter si je prve dni tudi nakupila več predmetov, vled česar je padla nanjo sumnja, da je okradla gospe Bosini. Ko so jo vprašali, odkje je dobila denar, izpovedala je, da jej prijateljica Iona Bačaj dala 70 K.

Na podlagi teh podatkov ste bili obe deklici aretirani in ste včeraj pred tukajšnjim deželnim sodiščem morali odgovarjati radi tatvine. Kovačič je tudi na razpravi trdila, da jej je Bačaj dala denar ter izvršila tatvino, dočim je Bačaj vsemu temu odločno oporekala. Gospa Bosini je izjavila, da je loterijsko srečko dobila zopet nekoliko dni potem, ko se je izvršila tatvina.

Redarstveni nadzornik v Opatiji, Podvenik je izpovedal, da je po njegovem prepričanju Kovačič izvršila tatvino. Ko so se zaslišale še nekatere druge priče ter se prečitale izpovedbe nekaterih odsotnih prič, so se sodniki uverili, da je Kovačič izvršila tatvino in so jo obsodili na trimesečno ječo, dočim so Bačaj rešili obtožbe. Branitelja sta bila dr. Gasser in dr. Coduri.

Posledice vina. Dne 19. julija t. l. se je v krčmi Josipa Baruta v Gabrovici usel prepir med Antonom Ivančičem in Alojzijem Primožičem. Ivan Kermac stopil je med oba prepirajoča se, da bi ju pomiril a je slabo plačal to mirovno akcijo, ker mu je Ivančič dal tako kľofuto, da ga je vrgel na tla. Ko se je takoj pobral, vprašal je, kdo da ga je udaril? »Jaz sem te in če hočeš ti dam še eno«, odgovoril je Ivančič.

To je Kermac tako razjarilo, da je potegnil nož in Ivančiča dvakrat usekal po

glavi. Včeraj moral je vsled tega odgovarjati pred tukajšnjim deželnim sodiščem radi težkega telesnega poškodovanja. Priznal je svoj čin, a se opravičeval, da ga je kľofuta tako zmešala, da ni vedel, kaj dela. Tudi Ivančič je priznal, da je prvi udaril Kermaca. Zdravil se je en mesec in je zahteval 170 kron odškodnine za izgubljeni zaslužek in za prestane bolečine. Zaslišan je bil kakor priča krčmar Barut, ki je potrdil obtožbo. — Sodni dvor je Kermaca obsodil na 4 mesečno ječo, poostreno z jednim postom na mesec ter na poplačanje 80 kron odškodnine Ivančiču.

Sodnemu dvoru je predsedoval svetnik Pederzoli, sodniki so bili svet. Codrig, Mosche in Rismondo. Državno pravdnštvo je zastopal državnega pravdnika namestnik dr. Clarić.

Nov slovenski obrtnik v Trstu. Te dni otvori na Corsu, blizu lesnega trga, naš rojak g. Dragotin Vekjet iz Sv. M. Magd. spodnje svojo zlatarsko delavnico in prodajalnico. Priporočamo istega vsemu slovenskemu občinstvu kakor jedinega slovenskega zlatarja v Trstu ter opozarjamo na tozadevni inserat, katerega priobčimo v prihodnji številki našega lista.

Vesti iz ostale Primorske.

× Telovadno društvo »Solksanski Sokol« v Solkanu vabi na prvo javno telovadbo, ki jo priredi jutri, v nedeljo, dne 27. septembra 1903, na prostorih g. Alojzija Mozetiča v Solkanu, s sodelovanjem »Sokolske« godbe iz Prvačine. Po telovadbi bo petje, na katerem nastopijo iz prijaznosti oddelek možkega zbora »Pevskega in glasbenega društva« iz Gorice, pevsko bralno društvo »Orel« iz Trnovca in pevski zbor »Solksanskega Sokola«.

Vesti iz Kranjske.

* Importacija nemških učiteljev. Sedaj so dobili v Ljubljani zopet enega in sicer iz Tirola. Glavnim učiteljem na učiteljski v Ljubljani je naučni minister imenoval nekega Rudolfa Peerza, ki je učiteljeval dosedaj v Inomostu. Tako se bavi naučna uprava dalje z importacijo Nemcev na Kranjsko!

Brzljavna poročila.

Državni zbor.

DUNAJ 26. (B.) — Zbornica poslancev je vsprejela meritum nujnega predloga Plaček za umaknenje vojno-ministerjalne naredbe, tičooe se pridržanja tretjeletnikov in zapričela razpravo o nujnem predlogu posl. Derschatte za nujno razpravo o predlogi vlade o novineh in o nujnem predlogu socialnih demokratov za uvrščenje starega števila novincev. Interpelacijo so uležili posl. Bankini in tovariši na trgovinskega ministra radi poznanja hrvaščine od strani uradnikov c. kr. pomorske oblasti in upoštevanja tega jezika od strani uprave avstrijske družbe v Trstu.

Posl. Conci in tovariši so vložili interpelacijo na ministra za deželno brambo radi priznanja odškodnine udovi Baltazarja Dandosa, ki je zgubil življenje ob streljanju s topovi s trdnjave Strenu. Conci in tovariši na ministra za bogočastje in nauk, radi po tirolskem deželnem šolskem svetu zaukazane zatvoritve italijanske zasebne šole v Vadena.

Odsek za pomoč bedo trpečim krajem je sklenil zaprositi ministrskega predsednika, naj ne odgodi državnega zbora, dokler ne bodo rešeni predlogi radi podpor.

Ruski car v Avstriji.

DUNAJ 26. (B.) Lova, ki bo v Münzstegu ruskem carju na čast, se udeležijo poleg spremstva in častnih kavalirjev carja, nadvojvoda Fran Ferdinand, ruski poslanik na Dunaju pl. Kapnist, in avstrijski poslanik v Petrogradu Ehrental.

Dogodki na Balkanu.

BELIGBAD 26. (B.) Kakor javlja srbski odposlanec v Carigradu, general Gruić, je sultan podpisal irade, tičooi se priznanja srbske narodnosti v Macedoniji.

LONDON (B.) Lord Balfour je dopisal nadškofu v Canterbury pismo, v katerem izjavlja, da ima čut groze in ogorčenja radi sedanjega stanja stvari na jugovzhodu Evrope. Dočim se Turčija, kakor navadno zvija in obotavlja, je odgovornost upornikov v resnici velika, kajti isti da so drzno začeli delo sile, da izzovejo silo. Najbolja nada, da se reši komplicirani problem, je v nadaljevanju kooperacije Avstro-Ogrske in Ru-

sije, podkrepljene po podpori in nasvetih drugih signatarnih vlasti. — Ti dve velesili imasti brezprimere vpliv na Balkanu in nobena vlast in tudi nobena skupina vlasti ne bi mogla izdatneje vršiti te naloge. Nebena vlast sploh ne bi mogla izvesti tega, ako bi Avstro-Ogrska in Rusija gojili druga proti drugi bez-upanje sovražnosti.

Homatije v Budimpešti.

BUDIMPEŠTA 26. (B.) Posl. Bela Barabas je dal po poslancema Ivanu Tohu in Bela Kubiku izzvati one poslance vladne stranke, ki so v včerajnji seji zbornice poslancev rabili besede izdajice dežele in lopov.

BUDIMPEŠTA 26. (B.) Prihodnja seja poslanske zbornice bo dne 29. t. m.

Opozarjamo še enkrat, da shoda, sklic-nega po političnem društvu »Edinost« za jutri popoldne v B-rkovlie, ne bo.

Listnica uredništva.

Gospodu dopisniku iz Ljubljane: Vaš dopis smo prejeli še le danes opoldne, torej prekasno, da bi ga mogli uvrstiti že v dan-šnji list.

„Škrat“ je danes izšel in prinaša zanimivo berilo ter lepe slike.

Izdajatelj in odgovorni urednik FRAN GODNIK. Lastnik konsorcijskega lista »Edinost«. Nacionala tiskarna konsorcijskega lista »Edinost« v Trstu.

Oglas:

V Tomaju, na Krasu, je na prodaj sredi vasi lžeča prstorna hša z gospodarskim poslopji, dvoriščem, velikim vrtom in drugim zemljiščem.

Pojasnila daje g. Anton Šonc v Tomaju.

30 malih stanovanj z eno sobo in kuhinjo se takoj odda v ulici Industria in ul. Guardia v lišah St. lfa. Pisarna v ul. Giuliani št. 20 A, I. na str. od 1—2 in 5—7 pop.

Urar F. Pertot Trst ulica delle Poste 3, vogal ul. Torre bianca Prodaja -rebrne ure od 3 gld. naprej, zlate ure od 8 gld. naprej. Izbor sten skih ur, regulatorjev i. t. d. Popravlja vsakovrstne ure po jako zmerni ceni.

POTNIKOM V GORICO
se priporoča v obisk

**KAVARNA -
- CENTRAL**
v Gorici na Travniku
(Piazza Grande.)

Fran Antonič
Campo Belvedere 10. Telefon 1617.
Nova prodajalnica
jestvin in delikates.
Bogat izbor vseh v to stroko
spadajočih predmetov.

Špecialiteta:
Šunka (pršut) iz Prage in Štanjela.
Najfinejši salami.
Velika zaloga vin v buteljkah, piva, likerjev in mineralnih voda.
Postrežba na dom.

TRŽAŠKA POSOJILNICA IN HRANILNICA
registrovana zadruga z omejenim poroštvom.
Ulica S. Francesco št. 2, I. - TRST - Ulica S. Francesco št. 2, I.
elef on 952

Hranilne uloge sprejema od vsakega, če tudi ni ud zadruga in jih obrestuje po 4%. Rentni davek od hranilnih ulog plačuje zavod sam. Vlaga se lahko po 1 krono.

Posojila daja samo zadrugnikom in sicer na uknjizbo po 5 1/2 %, na menjice po 6%, na zastave po 5 1/2 %.

Uradne ure: od 9—12 dopoldne in od 3—4 popoldne.

Izplačuje vsaki dan ob uradnih urah. Ob nedeljah in praznikih je urad zaprt.

Polšno hranilnični račun 816.004.

Hermangild Trocca
Barriera vecchia št. 8
ima veliko zalogo
mrtvaških predmetov
za otroke in odraslene.

Venci
od porcelana in biserov vezanih z medeno žico, od umetnih cvetic s trakovimi napismi.
Slike na porcelanastih ploščah za spomenike.
Najnižje konkurenčne cene.

**Velik dohod
snovij za možke in
ženske obleke
same novosti.**

**Bogat izbor
drobnarij za krojače**
Naslednik FR. HITTY
Alojzij Galperti
TRST
Barriera vecchia 13.

Zelje kislo v sodih po 50 in 100 klg. razpošilja po najnižji ceni **ANDREJ JEBACIN**, Štepanj tvas pri Ljubljani. Za dobro blago se jamči.

V Senožecah
se odda restavracija v najem pod jako ugodnimi pogoji.
Več se poizvé pri upravi našega lista.

Tovarna pohištva
Aleksander Levi Minzi
— ulica Tesa št. 52. A. —
(v lastni hiši.)
ZALOGA:
Piazza Rosario (šolsko poslopje).
Cene, da se ni bati nikake konkurence.

Sprejemajo se vsakovrstna dela tudi po posebnih načrtih.
Izartovan cenik brezplačno in franko

Svoji k svojim!
ZALOGA

pohištva
dobro poznano
tovarne mizarske zadruga v Gorici (Solkan)
vpisane zadruga z omejenim poroštvom
prej **Anton Černigoj**
Trst, Via di Piazza vecchia (Rosario) št. 1. hiša Marenzi.

Največja tovarna pohištva primorske dežele.
Solidnost zajamčena, kajti les se osuši v to nalašč pripravljenih prostorih s temperaturo 60 stopinj. — Najbolj udobne, moderné sestav. Konkurenčne cene.

Album pohištva brezplačno

Na tisoče tu- in inozemskih zdravnikov je preskušalo
in priporočajo

Lovacrinovo vodo za lase

pri pomanjkljivi rašči lasij in brade, slabi rašči ženskih lasij, pri odpadanju lasij itd

To oznanilo je velikega zaupanja za vsakega, bodi moškega ali ženskega, ki se uporablja brez uspeha dosedaj mnogostevilnih mazil za pospeševanje rasti lasem. Nočem prigravljati drugim sredstvom, toda smelo zagotavljam, da je „Lovacrin“ najuspešnejši. Isti se pripravljajo vedno po znamenitem predpisu in dohajajo mi dan za dnevom na stotine priznanih pism. Nekaj dni po uporabi začnejo rasti lasje ter rastejo toliko časa, dokler se ne napravijo zdrava, polna rašča z naravnimi in ukoreninjenimi lasmi. Razven tega pa tudi ne odpadejo lasje, ki so se pospeševali z uporabo „Lovacrina“. Smelo trdim, da bi lahko napolnil vsako strano tega časopisa edino le s spricami, ki sem jih dobil v zadnjih 6 mesecih.

„Lovacrin“ deluje v tako kratkem času, kakor se le misliti more. Najprej se kaže, kajoli, toda že ukoreninjeni lasje, kateri se potem razvijajo kakor pri zdravem in mladem človeku.

„Lovacrin“ se uporablja ob obeh vseh družbinah razen lov in od obeh s anov in vsake starosti.

Zabranjuje izpadanje lasij, odpravlja lusčine, daje predčasno osivelim lasem njih prvotno naravno barvo, odpravlja srbenje, pospešuje raso obrvi, trepalnic, brade, kakor tudi na goli glavi.

Cena veliki steklenici „Lovacrina“, ki zadošča za več mesecev, K 5.—, 3 steklenice

K 12.—, 6 steklenic K 20.—. Razporedila proti povzetju ali predplačilu zaloga za Evropo:

M. Feith, Dunaj, VI., Mariahilferstrasse 45.

Zaloge v Trstu: Ludvik Nagelschmid; na delo in drobno v mirodilnici v ulici Sebastiano št. 1.; Hektor Zernitz, ulica Stadion št. 2.; Josip Zigon, ulica Caserma št. 8.; Agencija Zullin, Corso št. 21.; Ivan Ang II, ulica Canale št. 5.; Ivan Cillia, Mat. Maichin. Bratje Zernitz, mirodilničarji, A. Pacutta, ul. Geppa 14. I

Stanje hranilnih vlog:
17 milijono kro n

Rezervni zaklad:
nad 400.000 kron

Mestna hranilnica ljubljanska

na Mestnem trgu zraen rotovža

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8 do 12. ure dopoldne in jih obrestuje po 4% ter pripisuje nevzdržene obresti vsacega pol leta h kapitalu. Rentni davek od vložnih obresti plačuje hranilnica iz svojega, ne da bi ga začunila vlagateljem.

Za varnost vlog jamči poleg lastnega rezervnega zaklada mestna občina ljubljanska z vsem svojim premoženjem in vso svojo davčno močjo. Da je varnost vlog popolna, svedoči zlasti to, da vlagajo v to hranilnico tudi sodišča denar maloletnih otrok in varovancev.

Denarne vloge se sprejemajo tudi po pošti in potom c. kr. poštne hranilnice. Posoja se na zemljišča po 4 1/2%, na leto. Z obrestmi vred pa plača vsak dolžnik toliko na znašajo obresti in to odplačilo ravno 5% izposojenega kapitala. Na ta način se vsa dolga kapitala, da poplača v 62 in pol leta. Ako pa želi dolžnik poplačati dolg z obrestmi vred na primer v 33 letih, tedaj mora plačevati na leto 6% izposojenega kapitala.

Posoja se tudi na menice in na vrednostne papirje, in sicer po 4 1/2% do 5%.

Prva kranjska z vodno silo in turbino delujoča

tovarna stolov

tvrdke Fr. Švigelj

na Bregu, p. Borovnica, Kranjsko,

priporoča sl. občinstvu, prečast. duhovščini, imejteljem in predstojnikom zavodov in šol, krčmarjem in kavarnarjem, ravnateljstvom uradov, gg. brivcem itd. itd. natančno in trpežno izvršene

stole, naslonjače, fotele, vrtno stole, gugalnike itd. itd.

po karnajbolj nizki ceni. Blago je iz trdega, izbranega lesa, poljubno likano ali v naravni boji imitirano.

Največja zaloga stolov, naslonjačev in gugalnikov iz trsa.

Na željo pošlje tvrdka najnovejše obširne cenike z nad 80 slikami, iz katerih je razvidna oblika blaga in cene, zastoj in franko.

Naročevalcem na debelo dovoli se znaten popust.

TRGOVINA Z ŽELEZJEM

CARL GREINITZ NEFFEN

Corso šte. 33.

podružnica Trst.

Piazza Goldoni 2.

Priporoča svojo dobro sortirano zalogo

predmetov za stavbinstvo

traverze, zaklepe, železo za kovače, stare železnične šine, držaje in ograje, vodnjake, pumpe, železne cevi itd., vse tehnične predmete, popolne naprave kopelji in stranišč, peči in štedilna ognjišča, kuhinjsko, namizno in hišno orodje, železne pohištvo in pred ognjem varne blagajne, nagrobne križe in ograje ter orodje za vsako obrt.

Dr. HENRIK TUMA

odvetnik v Gorici.

Naznanilo preselitve.

Naznanjam sl. občinstvu, da preložim s 1. oktobrom t. l. svojo odvetniško pisarno iz dosedanjih prostorov v Gosposki ulici št. 7 v lastno hišo

v ulici Treh Kraljev št. 9 (via dei tre Re)
v obližju nove justične palače.

JAKOB KLEMENC

zaloga manufakturnega blaga

v Trstu, ulica sv. Antona št. 1

priporoča čistim svojim odjemalcem svojo prodajalnico, preskrbljeno za jesen in zimo z vsemi manufakturnimi predmeti, združeno s krojačnico za gospode.

Sokolska obleka

kompletna

Havelok nepremojljiv

od 10 do 16 gl.

Velik izbor

suknena in bombažna

obleka, najnovi od svele

in volne, lawn-tennis

platna itd., zaspenic.

ovratnikov, perila za

moške, ovratnic v

vseh barvah in formah,

negovne, rut,

jupic vseh vrst, posebno

za turiste in kolesarje,

modnih predmetov, rokovic

iz nitij in kože ter

dežnikov.

Velik izbor

narodnih in avstrijskih

zastav in trakov za

venec v različnih

barvah.

Vse po najnižjih cenah.

Na zahtevanje pošiljajo se vzorci vseh vrst z dotičnimi cenami, poštnine pristo.

Zdravnik za želodec!

Je eden iz najzlahtnejših zelišč pripravljen francoski liker, ki tako dobro utrjuje delovanje želodca. Isti odpravlja želodčna motenja ter pospešuje voljo do jedi, utrjuje telesne moči, povečuje težo itd. ter sploh jači vsa človeški živčni sistem.

Zdravnik za želodec redno vzvan denese vedno dobro stanje.

Cena steklenici K 2.—

3 steklenice . . . 5.—

6 steklenice . . . 9.—

Pošilja po povzetju ali predplačilu generalna zaloga

M. FEITH, DUNAJ,
VII., Mariahilferstrasse št. 38.

Mnogo denarja!

do 1000 kron na mesec zamo-
rejo častno zaslužiti osebe vsa-
kega stanu, (tudi kot postranski
zaslužek).

Natančneje pod „Reel 107“
na Annoncen - Abthe lung des
MERCUR, Stuttgart, Bergstr.

Anton Skerl

mehanič

Piazza delle Legna 10. (hiša Caccia).

Gramofoni, fonografi, plošče in cilindri za godbo v velikem izboru.

Internacionalna godba in petje.

Vse po cenah, da se ni bati konkurence.

Specijaliteta:

Priprave za točenje piva.

NB. V olajšanje nakupovanja se prodajajo vsi predmeti tudi na mesečne obroke.

Gospodarsko društvo na
Kontovelju

sprejme krčmarja

nastop 28. oktobra t. l.

natančnejša pojasnila pismeno
ali ustmeno pri odboru.

Gosp.

Lekarnar Piccoli

Ljubljana.

Vaše železnato vino

sem uporabljal z iz-

vrstnim uspehom pri moji soprogi, katera je dolgo časa nervozna. Prosim Vas, da mi dopošljete po pošti še šest steklenic zgoraj imenovanega vina.

Dr. L. Färber

c. in kr. stabni zdravnik.

V GORICI, dne 16. junija 1901.

Razprodaja se v lekarnah v Trstu, Istri, Dalmaciji, Primorskem, Gorškem in Tolminskem po K 2.40 steklenica.

Slovenska gospica

s šolsko izobrazbo ter znanjem nemškega jezika (brez znanja italijanske), se sprejme kot praktikantinja proti začetni mali plači k neki iz vozni trdki. Ponudbe pod „Praktikantinja 10“ na upravo našega lista.

Išče se

za večje selo poleg morja v Dalmaciji čevljar, dober in spreten delavec, rodod Slovenec, srednjih let, čigar žena je dobra in vešča kuharica. Imel bi krčmo na račun (po 6 stotink od litra), kuhinjo in prodajo duhana na svoj račun ter prosto stanovanje.

Natančnejša pojasnila daja Filip Ivanišević v Trstu, ulica Torrebianca številka 11.

GORIŠKA LJUDSKA POSOJILNICA

registrirano društvo z omejeno zavezo,

v Gorici

Gosposka ulica hšt. 7., I. nadst. v lastni hiši.

Hranilne vloge sprejemajo se od vsacega če tudi ni član društva in se obrestujejo po 4 1/2%, ne da bi se odbijal rentni davek.

Posojila dajejo se samo članom in sicer na menjice po 6% in na vknjižbe po 5 1/2%. Urađuje vsaki dan od 9. do 12. ure dopol. in od 2. do 3. ure popol. razven nedelj in praznikov.

Stanje hran. vlog leta 1900. Kron 1,263.563
Poštno-hran. račun št. 837.315.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

„LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA“ v LJUBLJANI

Polnovplačani akcijski kapital

K 1,000.000

Kupuje in prodaja

vse vrste rent, zastavnih pism, priporiet, komunalnih obligacij, srečk, delnic, valut, novcev in deviz.

Promese izdaja k vsakemu šrebanju.

Špitalske ulice šte. 2.

Zamenjava in eskomptuje

izrečane vrednostne papirje in vnovčuje zapale kupone.

Vinkuluje in divinkuluje vojaške ženitninske kavcije.

Eskompt in inkasso mexic.

Daje predujme na vred. papirje.

Zavaruje srečke proti kurzni izgubi

Borba naročila.

Podružnica v Spljetu

(Dalmacija.)

Denarne vloge vsprejema

v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim obrestim. Vložni denar obrestuje od dne vloge do dne vzlaga.

Promet s čeki in nakaznicami.